

Epistola către Evrei – Voorhoeve Hermanus Cornelis

Introducere

Epistola către Evrei ocupă un loc deosebit între epistolele apostolului Pavel. Chiar dacă epistola nu poartă numele scriitorului, totuși biserica creștină presupune pe drept că apostolul Pavel este scriitorul acesteia. Conținutul, felul deosebit de scriere, salutările de la sfârșitul epistolei, precum și poziția pe care ea o ocupă în rândul epistolelor confirmă această presupunere.

Ordinea celor paisprezece epistole ale lui Pavel este o dovadă clară despre inspirația și călăuzirea Duhului Sfânt. Nouă din aceste epistole sunt adresate diferitelor adunări, patru sunt adresate la persoane individuale și una este adresată credincioșilor din Israel. Din primele nouă scrieri, epistola către Efeseni constituie centrul lor; patru epistole sunt înainte de ea, și patru după ea. Aceasta este foarte remarcabil, deoarece în epistola către Efeseni este descrisă poziția cea mai înaltă pe care credinciosul o ocupă prin harul lui Dumnezeu.

După ce Pavel a prezentat în epistola către Romani învățătura referitoare la mântuire, el tratează în epistolele către Corinteni organizarea, ordinea și disciplinarea în Adunare. În epistola către Galateni el apără adevărul mântuirii împotriva învățaturii false, pe care învățătorii iudei cu duh legalist încercau s-o introducă în Galatia, pentru ca apoi în epistola către Efeseni să trateze poziția cerească a Ekklesiei, a Adunării lui Dumnezeu. După aceasta urmează, în epistola către Filipeni, prezentarea umblării cerești a creștinului; în epistola către Coloseni descrierea mărimii și gloriei lui Hristos, care locuiește în cei credincioși ca nădejde a slavei, pentru ca ei, eliberați de toate poruncile și învățăturile omenești, să se gândească la lucrurile de sus, unde este Hristos. În epistolele către Tesaloniceni este prezentată învățătura referitoare la revenirea Domnului pentru Biserică și pentru lume.

După epistolele către Timotei, Tit și Filimon urmează epistola către Evrei, în care se spune clar și precis cum prin creștinism se termină epoca Legii și a umbrelor simbolice. Toate poruncile și jertfele vechiului legământ își găsesc împlinirea minunată în Hristos, care a intrat în glorie ca și Conducătorul suprem și împlinitorul credinței, pentru ca acolo să pregătească un loc pentru toți ai Săi și să le facă parte de gloria Sa. Epistola lui Iacov se adresează poporului iudeu în totalitatea lui. Scrierea lui Petru și a lui Pavel dimpotrivă se adresează credincioșilor din Israel, care se aflau împrăștiați în adunările din Palestina și în toată lumea. Pericolul mare, în care se afla biserica creștină, acela de a renunța la privilegiile ei și să se reîntoarcă la iudaism, l-a determinat pe Pavel să scrie această epistolă. Creștinii dintre iudei au avut nespuse de mult de suferit chiar de la început. Atât în Palestina, cât și în celelalte localități, erau expuși urii înverșunate a iudeilor împotriva lui Isus din Nazaret, Domnul și Mântuitorul lor, și incitați de aceștia s-a revărsat și furia popoarelor păgâne asupra iudeilor credincioși.

Cartea Faptele Apostolilor ne relatează astfel de exemple. Cu bucuria și curajul credinței au suportat aceste prigoane și aceste suferințe. Cu toate că prin batjocură și necazuri au devenit o privesc pentru lume, ei au rămas nu numai statornici, ci și ei s-au făcut una cu aceia care au fost tratați la fel. Au suportat cu bucurie răpirea bunurilor lor, deoarece privirea lor era îndreptată spre o avere mai bună în cer, care rămâne (Evrei 10). Însă durata lungă a

prigoanelor i-a descurajat. Măinile lor au adormit și genunchii au slăbit. Ei erau în pericol să cadă de oboseală în sufletele lor (Evrei 12).

Diavolul s-a folosit în mod viclean de această stare de adormire. El le-a prezentat, că prigoanele ar înceta de îndată ce ei nu ar mai ține cu atâta tărie la principiile lor. Ei ar putea foarte bine să rămână creștini, fără să se despartă de ceilalți iudei. Respectarea rânduielilor iudaice, care erau totuși date de Dumnezeu Însuși, nu le-ar pricinui pagubă, ci dimpotrivă, i-ar elibera de ura și împotrivirea din partea iudeilor, așa că ei ar putea să rămână mai departe în posesiunea libertății lor și a averilor lor. Ei și-au plecat urechea la aceste ispite ale lui satan, fără să vadă pericolul mare. Dacă ar fi urmat acest sfat, ei ar fi renunțat la creștinism, ar fi respins învățătura creștină, ar fi considerat sângele lui Hristos ca fiind ne curat și ar fi disprețuit Duhul harului. Însă aceasta nu însemna nimic altceva, decât respingerea singurei jertfe pentru păcat, așa că pentru ei nu mai rămânea nici o jertfă pentru păcat și drept urmare pe ei nu-i va aștepta nimic altceva decât judecata îngrozitoare a lui Dumnezeu și văpaia focului care va mistui pe împotriviții.

Pavel, care cunoștea vicleniile lui satan și slăbiciunea cărnii, a văzut prin lumina Duhului urmările îngrozitoare ale abaterii de la adevăr. El s-a văzut obligat să-i atenționeze și să-i roage să nu lepede îndrăzneala lor, ci mai degrabă să întărească genunchii epuizați și să croiască cărare dreaptă pentru picioarele lor, pentru ca cel slab să nu se abată de pe cale, ci mai degrabă să fie vindecat.

Felul în care el a făcut aceasta este o nouă dovadă a inspirației și călăuzirii Duhului Sfânt. Așa cum apostolul în epistola către Coloseni față de filozofia iudaică și păgână a pus înaintea ochilor lor frumusețea și mărimea lui Hristos, a Domnului și a Capului gloriei, tot așa el arată aici caracterul ales și gloria lui Hristos față de multele jertfe ale serviciului divin mozaic. Preoția iudaică s-a sfârșit, preoția după rânduiala lui Melhisedec rămâne în veac. Privilegiile pământești au trebuit să dea înapoi dinaintea binecuvântărilor cerești.

Să redăm aici o scurtă privire de ansamblu a conținutului acestei epistole importante. Gloria divină a lui Hristos este baza funcției Sale de apostol; natura Sa umană suferindă, dar apoi glorificată, stă la baza funcției Sale de Preot. Acesta este fundamentul învățaturii prezentate în această epistolă. În capitolul 1 este prezentată gloria divină și în capitolul 2 este prezentată natura umană glorificată a lui Hristos, care însă, înainte ca El să fie glorificat, a luat asupra Sa toate suferințele și toate ispitele, cărora erau expuși aceia pentru care El a venit, ca să-i salveze. Deci El este Apostol și Mare Preot al poporului Său. La această glorie dublă se adaugă a treia glorie. Mesia este ca Fiu Cap peste casa Sa. Această casă este constituită din credincioșii cărora scriitorul se adresează prin epistolă, în măsura în care ei păstrează cu tărie până la sfârșit îndrăzneala și lauda nădejdi. Această considerare conduce la atenționările din capitolul 3.7 până la capitolul 4.13, prin care ei sunt îndemnați să asculte de glasul Domnului și să nu se împietrească, pentru ca să intre în odihna care rămâne pentru poporul lui Dumnezeu. De la capitolul 4.14 și până la capitolul 10.18 apostolul Pavel tratează slujba marelui preot, ca și consecință necesară schimbării preoției și legământului. El descrie valoarea și suficiența deplină a jertfei lui Isus în contrast cu umbrele vechiului legământ. Atenționările bazate pe această învățătură conduc la marele principiu al răbdării credinței, care ne este prezentat în capitolul 11 în norul de martori din vechiul legământ. Această serie de eroi ai credinței este încununată de modelul lui Isus Însuși, care cu toate obstacolele a încheiat alergarea credinței și ne lasă să vedem încotro conduce acest drum plin de greutate, dar minunat. Începând cu capitolul 12.3, Pavel vorbește detaliat despre încercările pe care le

întâmpinăm pe drumul credinței, și leagă de aceasta atenționări serioase și mângâieri prețioase pentru cei care umblă pe calea credinței și care prin harul lui Dumnezeu au fost așezați în așa de multe relații minunate, dar și obligații. În capitolul 13, Pavel atenționează sub diferite forme pe credincioși cu privire la unele aspecte deosebite și în final insistă cu toată seriozitatea, că ei ar trebui să ocupe cu fermitate sub cruce punctul de vedere creștin, deoarece numai creștinii posedă adevăratul serviciu divin, la care nu au nici un drept să ia parte cei care vor să rămână în iudaism. Cu un cuvânt, Duhul Sfânt vrea ca credincioșii să se despartă total și pentru totdeauna de iudaism, care era deja condamnat și era aproape de dispariție, și că ei ar trebui să apuce cu bucurie chemarea cerească, care era pusă înaintea ochilor lor.

Capitolul 1

Spre deosebire de celelalte epistole, epistola aceasta nu face cunoscut nici numele și nici vreo informație despre persoana scriitorului ei. Aceasta este deosebit de remarcabil și ne oferă o dovadă precisă despre adevărul că nu un om, care este călăuzit de propriile gânduri, ci Duhul Sfânt, care călăuzește în *tot* adevărul, este Scriitorul propriu-zis al acestei epistole. Deoarece Isus Hristos Însuși este prezentat ca Apostol în această epistolă, ar fi fost total nepotrivit dacă Pavel, ca în cele mai multe din epistolele sale, s-ar fi prezentat ca apostol. Deoarece el a fost chemat în mod deosebit ca să lucreze printre *națiuni*, iudeii l-au făcut să simtă în mod deosebit ura lor față de el; de aceea se înțelege că numele lui, care ar fi putut ușor să dea prilej de necaz, nu este numit. Scrierea sa era însă așa fel că orice cititor putea să recunoască că aici nu a scris un om în aroganță și vrăjmășie, ci unul dintre ei, care se putea transpune în situația și în încercările lor.

Începutul acestei epistole este minunat și sublim. Gloria lui Hristos, care ca Fiu al lui Dumnezeu a fost înălțat mai presus de îngerii și ca Om a devenit cu puțin mai prejos decât îngerii, prin ascultarea Sa a primit un Nume mult mai superior decât al lor, este prezentată privirii noastre. Cine poate fi comparat cu El? Moise și Aaron, bărbații vechiului legământ, nu pot ajunge nici la degetul Lui mic. În El S-a arătat Dumnezeu Însuși pe pământ și El a revelat gândurile inimii Sale nu numai prin robii Săi, ci cu propria voce.

„Dumnezeu, după ce le-a vorbit odinioară în multe rânduri și în multe feluri părinților prin profeți, la sfârșitul acestor zile ne-a vorbit în Fiul” (versetul 1).

Ca să se poată înțelege corect puterea și însemnătatea acestor cuvinte, trebuie să ținem seama că în textul original nu stă „prin Fiul”, ci „în Fiul”. În limba greacă diferența între „vorbit prin profeți” și „vorbit în Fiul” are înțeles mare. Profeții erau uneltele lui Dumnezeu; Dumnezeu a vorbit *prin* profeți, prin aceea că El i-a folosit ca gură a Sa; însă Fiul nu era o unealtă, ci era Dumnezeu Însuși. Expresia Dumnezeu „vorbește în Fiul” vrea să spună: Dumnezeu vorbește „ca Fiu”. Dumnezeu Însuși vorbește, nu prin mijlocirea altuia, așa cum au fost profeții, ci El Însuși vorbește, ca Persoană divină, și această Persoană este Fiul. Cuvântul care era la Dumnezeu și era Dumnezeu, și prin care au fost create toate lucrurile, a devenit carne și a locuit printre noi.

Acesta este sfârșitul căilor lui Dumnezeu cu omul. În multe rânduri și în multe feluri, de fiecare dată prezentând tot mai clar planul Său de salvare, Dumnezeu a vorbit „din vechime”,

în toate perioadele, „părinților”, prin profeți, însă acum, la sfârșitul zilelor profeților, deci la sfârșitul perioadei vechi, Dumnezeu Însuși a venit la noi în Persoana Fiului și ne-a vorbit. După robi a venit Fiul, Dumnezeu Însuși. O revelație mai înaltă nu era posibilă. Un profet după altul au venit, după Moise David, după David Isaia. Deoarece acum a venit Fiul Însuși, nu mai poate urma nimeni altcineva. În El Dumnezeu S-a revelat pe deplin. Dacă cineva se oprește la profeți, sau se reîntoarce la profeți, atunci el părăsește pe Domnul și Stăpânul. Cel mai mare dintre profeți, Ioan Botezătorul, a zis: „El trebuie să crească iar eu să mă micșorez”; și pe muntele transfigurării, unde Petru a vrut să pună pe Isus pe aceeași treaptă cu Moise și Ilie, aceștia au dispărut și un glas a venit din nor și a zis: „*Acesta este Fiul meu preaiubit, de El să ascultați*”.

Deci perioada Vechiului Testament a trecut, nu pentru că ea nu a fost bună, o, nu, ci pentru că ceva mai bun și mai minunat a venit. Perioada veche a fost pregătirea și în unele privințe umbra împlinirii. Dumnezeu a vorbit în această perioadă prin profeți. Și fiecăruia care a auzit și a crezut Cuvântul Său, credința lui i-a fost socotită dreptate. Acum S-a arătat Fiul Însuși pe pământ și ne-a făcut să auzim cuvinte și să vedem lucruri, pe care El le-a auzit și le-a văzut la Tatăl. Dar să nu uităm, Fiul nu era un rob care rostea cuvintele încredințate lui de stăpânul său, ci El era *Dumnezeu Însuși*. Gândurile Sale, pe care El le-a făcut cunoscut, și voia Sa, pe care El a revelat-o, erau dumnezeiești. El era Fiul, dar El putea spune: „Eu și Tatăl una suntem.”

El, Cel care din veșnicie a fost în cer, a venit la noi pe pământ. Minunat har! Pe drept Pavel putea exclama: „Taina evlaviei este mare: Dumnezeu revelat în carne.”

„Dumnezeu ne-a vorbit în Fiul”, spune scriitorul inspirat al acestei epistole. Și cine este acest Fiu? El este Acela „*pe care El L-a pus moștenitor al tuturor lucrurilor*”. Este planul lui Dumnezeu ca Hristos ca Fiu să posede în glorie tot ce există. În epistola către Efeseni se spune că Dumnezeu Și-a propus ca tot ce este în cer și pe pământ să le aducă împreună în Hristos, El fiind Capul lor. Împărăția lumii este a Domnului nostru și a Hristosului Său, și El va domni în veșnicie.

În continuare se spune: El este Creatorul. „*Prin care a făcut și lumile*” (versetul 2). Toate lumile necunoscute, care se mișcă în spațiul nesfârșit, revelează gloria Creatorului, lucrarea Aceluia care ne-a vorbit, Hristosul lui Dumnezeu. Ioan spune în evanghelia sa că prin Cuvântul, care a devenit carne și a locuit printre noi, au luat ființă toate lucrurile; și în scrisoarea sa către Coloseni Pavel mărturisește că prin El au fost create toate lucrurile, care sunt în ceruri și pe pământ, cele văzute și cele nevăzute.

El este strălucirea gloriei lui Dumnezeu și întipărirea Ființei Sale, o adevărată Persoană divină, în Ființă și natură una cu Tatăl. Despre nimeni altcineva nu se poate spune aceasta. De aceea în El vedem pe Dumnezeu în tot ce El spune și face. Gloria lui Dumnezeu se vede în El; Ființa lui Dumnezeu se arată în El, așa că El putea spune: „Cine Mă vede pe Mine vede pe Tatăl”. Ioan spune: viața veșnică, care era la Tatăl, ne-a fost revelată. Și Pavel spune: El este chipul Dumnezeului nevăzut, Cel întâi născut, Capul întregii creații. Drept urmare El *poartă toate lucrurile prin Cuvântul puterii Sale*. El este nu numai Creatorul, ci și Susținătorul întregului univers. El a creat toate lucrurile, și toate lucrurile se mențin prin El.

Așa este deci Fiul, în care Dumnezeu ne-a vorbit și în care El S-a revelat. Prin Cuvântul Său El menține și poartă toate lucrurile. Minunată revelație! Dar mult mai minunat este ceea ce urmează. Să citim în întregime: „*Care, fiind strălucirea gloriei Sale și întipărirea Ființei Sale și susținând toate lucrurile prin Cuvântul puterii Lui, după ce prin Sine Însuși a făcut*

curățirea de păcate, S-a așezat la dreapta Măririi în cele înalte” (versetul 3). Creatorul a devenit Om, și acesta este Salvatorul nostru. El a făcut prin Sine Însuși curățirea de păcate și după aceea S-a așezat la dreapta Maiestății în înălțime. Aceasta este gloria Sa; o glorie divină, dar revelată în natura umană. Cine altcineva decât o Persoană divină, cine altcineva decât Fiul, ar fi fost în stare prin propria putere să reveleze o astfel de glorie? Spre gloria Sa proprie El a făcut curățirea de păcate, ca apoi, în baza gloriei proprii și a drepturilor câștigate, să Se așeze la dreapta Maiestății în înălțime. Lucrarea, pe care Hristos a făcut-o, dăruirea de Sine Însuși chiar până la moarte, ca să realizeze curățirea de păcate, nu este privită aici în necesitatea ei pentru noi, ci ca revelare a gloriei Sale ca Fiu. De aceea nu se spune că Dumnezeu L-a înălțat în glorie și I-a dat un loc la dreapta Sa, așa cum citim în alte locuri, ci că *El Însuși* a ocupat acest loc în putere și autoritate.

Prezentarea unei astfel de glorii personale și oficiale a lui Mesia trebuia în mod necesar să facă pe fiecare, care credea în această glorie, să părăsească iudaismul și să renunțe la el. Mesia este Dumnezeu; El a venit din cer și, după ce a făcut curățirea de păcate, El S-a reîntors în cer. Noi, cei care credem, suntem uniți cu El. Străini și fără drept de cetățenie pe pământ, noi avem o chemare cerească. Atâta timp cât noi umblăm pe pământ, suntem sprijiniți de El, Cel glorificat în cer, în mijlocul tuturor vicisitudinilor călătoriei, și prin compasiunea Sa desăvârșită ca Om este susținută părtășia noastră cu cerul. În curând vom merge acolo unde este El acum deja; El a mers înainte, noi Îl vom urma.

În timp ce apostolul continuă cu descrierea gloriei lui Mesia, el spune că Hristos a devenit „*cu atât mai presus decât îngerii, cu cât a moștenit un Nume mult mai ales (mai excelent) decât ei*” (versetul 4). Prin aceasta toți cei care sunt legați cu El sunt aduși într-o poziție cu mult mai sublimă decât sistemul iudaic. Acest sistem a fost instituit prin îngeri în mâna unui mijlocitor. Dar Omul Isus Hristos ocupă un loc mai mare decât îngerii; El a moștenit un Nume mult mai excelent decât ei – și Numele Lui este revelarea a ceea ce este El. Pavel citează aici diferite locuri din Vechiul Testament, care pun clar în lumină natura și poziția lui Mesia în contrast cu cea a îngerilor, și arată că lui Hristos Îi revine un loc mult mai excelent și mai sublim decât îngerilor, după drepturile care I se cuvin în baza naturii Sale și după planurile lui Dumnezeu. Drept urmare, toți cei care sunt uniți cu El au fost aduși în legătură cu o glorie care eclipsează total gloria Legii. Gloria perioadei iudaice era, dacă am voie să mă exprim așa, o glorie „îngerească”; aceea a creștinismului dimpotrivă era gloria *Fiului*, așa că nu ne putem gândi la o legătură a acestor două glorii între ele.

Citatele din Vechiul Testament încep cu un cuvânt din Psalmul al doilea: „*Deoarece, căruia dintre îngeri i-a spus vreodată: »Tu ești Fiul Meu; Eu astăzi Te-am născut?«*” (versetul 5: Psalm 2.7). Cu toate că în sens general se spune despre Adam și despre toți oamenii că sunt din neamul lui Dumnezeu, deoarece Dumnezeu a însuflat suflarea de viață în nasul lui Adam și cu toate că îngerii sunt numiți creaturi ale lui Dumnezeu, chiar copii ai lui Dumnezeu, totuși Dumnezeu nu a spus niciodată nici unui înger și nici unui om: „Tu ești Fiul Meu; Eu astăzi Te-am născut”. El a spus aceasta numai despre Hristos pe pământ, despre El, în Cel care El ne-a vorbit, și Cel care a făcut curățirea de păcate prin Sine Însuși. Căci cu toate că era posibil să se vorbească despre El în Felul acesta, deoarece din veșnicie El este Fiul Tatălui, aici nu se vorbește despre filiațiunea Sa veșnică, ci despre întruparea Sa ca Om. Lui, ca Fiu veșnic al Tatălui, nu I se putea spune: „Tu ești Fiul Meu; Eu astăzi Te-am născut”; căci în veșnicie nu există *astăzi*, acest *astăzi* există numai în timp. Nimeni nu va pune la îndoială că Fiul lui Dumnezeu în Ființa Lui veșnică este mai mult decât îngerii. Dar că El, atunci când era un

Copilaș pe pământ, născut din fecioară, este mai sublim decât toți îngerii, aceasta trebuia să trezească uimirea iudeilor și a provocat admirația îngerilor și a sfinților.

Citatul al doilea dovedește aceasta mai îndeaproape: „*Eu Îi voi fi* (sau: Eu vreau să-I fiu) *Tată și El Îmi va fi Fiu*” (versetul 5). Este destul de clar că aici nu este vorba de relația Sa veșnică cu Tatăl, ci de relația în care El stă ca Om cu Dumnezeu, în care Dumnezeu Îl primește și mărturisește: „*Eu Îi voi fi* (sau: Eu vreau să-I fiu) *Tată și El Îmi va fi Fiu*”. Ca și în Psalmul 2, aceste cuvinte sunt adresate lui Mesia, Împăratul peste Sion, Fiul lui David, înaintea căruia toți împărații pământului se vor pleca. Adresate inițial lui Solomon, aici ele sunt folosite de Duhul Sfânt cu privire la Mesia, adevăratul Fiu al lui David, așa cum pare să fie înțelesul în 1 Cronici 17.13.

Mesia, Fiul lui Dumnezeu, stă prin aceasta într-o relație deosebită cu Dumnezeu, o poziție pe care îngerii nu o pot ocupa. Prin referire la Psalmul 97.7 apostolul scrie în continuare: „Și iarăși, când Îl aduce pe Cel Întâi-născut în lumea locuită zice: »Și toți îngerii lui Dumnezeu să I se închine!«” (versetul 6). Dumnezeu prezintă lumii pe Mesia, și toți îngerii trebuie să I se închine. Cei mai sublimi dintre creaturile lui Dumnezeu, care înconjoară tronul Său, trebuie să se plece înaintea Întâiului-născut și să-I aducă omagiere și adorare. Cât de frumos ne este prezentat aceasta în evanghelii. Îngerii lui Dumnezeu au coborât pe câmpiile Betleemului ca să vestească lauda Împăratului născut al iudeilor, și ca să călăuzească pe păstori spre grajd și spre iesle, ca ei să se închine Copilașului învelit în scutece. Îngerii lui Dumnezeu au venit pe pământ ca să slujească Fiului Omului și să-L întărească. Potrivit cuvintelor lui Isus adresate lui Natanael, el trebuia „să vadă cerul deschis și pe îngerii lui Dumnezeu urcând și coborând peste Fiul Omului” (Ioan 1.51).

Expresia „Întâiul născut” este foarte ciudată. Că în privința aceasta noi nu trebuie să ne gândim la derularea în timp, ci la rang, este clar, așa cum rezultă clar și din Psalmul 89.27, unde se spune despre Solomon și ca profeție despre Fiul mare al lui David, Domnul nostru Isus Hristos: „Și Eu Îl voi face cel întâi-născut, cel mai înălțat dintre împărații pământului”. Pavel spune în epistola către Coloseni 1.15, că Fiul dragostei lui Dumnezeu este Întâiul-născut din toată creația, *deoarece prin El au fost create toate lucrurile*. În continuare Domnul nostru este numit „Întâiul-născut dintre morți”, deoarece El ocupă locul întâi atât între frați cât și în tot universul. Deci Dumnezeu a trimis în lume, așa ne învață Pavel aici – pe Întâiul-născut, Cel care este expresia desăvârșită a dreptului și gloriei lui Dumnezeu. El a venit într-adevăr pe pământ nu numai ca Fiu al lui David, ca și Cap al poporului Său, și nu numai ca Fiu al lui Dumnezeu, așa cum Îl cunoaștem din Psalmul 2, ci ca *Întâiul-născut*, ca și Cap al întregului univers, așa că sfinții îngeri, unelte ale puterii și autorității lui Dumnezeu, trebuiau să se închine Fiului în această demnitate a Sa.

Dar închinarea ar fi total nepotrivită, da, nepermisă, dacă gloria, pe care Hristos o posedă, nu ar fi personală a Lui și nu ar fi urmarea naturii Lui divine. De aceea prin citatele din psalmi care urmează se arată că Dumnezeu recunoaște pe Mesia ca Dumnezeu, și aceasta nu numai în sens obișnuit, așa cum judecătorii și autoritățile din Israel, ca reprezentanți ai lui Dumnezeu pe pământ, erau numiți dumnezei, ci în sensul cu totul deosebit al cuvântului, ca Iehova al vechiului Legământ, ca Cel care rămâne veșnic, ca Cel neschimbător.

Contrastul este remarcabil. „Și despre îngeri zice: »*Cel care-i face pe îngerii Săi dhuri și pe slujitorii Săi, flacăra de foc*«; iar către Fiul: »*Tronul Tău, Dumnezeule, este în veacul veacului; și un toiag de dreptate este toiagul Împărăției Tale; Tu ai iubit dreptatea și ai urât nelegiuirea; de aceea, Dumnezeule, Dumnezeul Tău Te-a uns cu untdelemn de bucurie mai*

presus de tovarășii Tăi«” (versetele 7-9). Dumnezeu face pe îngerii vânturi și pe slujitorii Săi flacăra de foc; dar pe Fiul nu-L face așa, ci Îl recunoaște în demnitatea Sa divină, proprie; căci având Chipul lui Dumnezeu n-a considerat de apucat să fie egal cu Dumnezeu, conform cuvintelor Sale: „Eu și Tatăl suntem una”.

„Tronul Tău, Dumnezeule, este în veacul veacului; și un toiag de dreptate este toiagul Împărăției Tale”. Mesia are un tron pământesc și o Împărăție pe pământ. Această Împărăție va fi de asemenea dată în mâinile Tatălui, așa după cum El a primit-o din mâinile Tatălui¹, și încetează deci să mai existe (vezi 1 Corinteni 15.24-28), ca să facă loc Împărăției veșnice a Fiului, despre care este vorba aici. „Tronul Tău, Dumnezeule, este în veacul veacului.” Minunată mărturie pentru Dumnezeirea lui Hristos!

Să observăm cât de minunată este legătura. El, Cel care ca Dumnezeu are un tron în veacul veacului, a devenit Om. Umblând pe pământ, El a iubit dreptatea și a urât nelegiuirea, și din cauza aceasta Dumnezeu L-a uns cu untdelemn de bucurie mai presus de tovarășii Lui. Ca Dumnezeu El nu putea avea tovarăși, dar ca Om, potrivit harului lui Dumnezeu, care alege, mica rămășiță a lui Israel – și, așa cum vom vedea mai târziu: toți cei care cred – a devenit tovarășii Lui, dar peste care El este cu mult mai presus, pretutindeni și în toate timpurile, așa că El ocupă un loc cu totul deosebit. Minunat har al lui Dumnezeu! El, Cel care ca Omul smerit, împotriva căruia Domnul oștirilor a scos sabia, ca să-L lovească, este recunoscut de Iehova ca tovarăș al Său (vezi Zaharia 13), are aici, unde Dumnezeirea Lui este scoasă în evidență, tovarăși ai Săi în cei credincioși.

Însă Mesia este nu numai Dumnezeu, și alții sunt numiți pe pământ dumnezei, ci El este Iehova Însuși, Dumnezeul legământului veșnic credincios. Aceasta este spus de Iehova Însuși în deosebit de frumosul Psalm 102. Acest Psalm conține expresia cea mai mare a ceea ce Isus în smerirea și în suferința Lui aici jos pe pământ a simțit, și totodată ne arată dependența Sa adâncă de Dumnezeu, în timp ce vrăjmașii Lui Îl batjocoreau toată ziua. În mijlocul acestei nenorociri ochiul Lui este îndreptat plin de încredere spre bunătatea neschimbabilă a lui Iehova, care Se va îndura cândva de Sion și în har își va aduce aminte de poporul Său, atunci când El va apărea cu putere și mare slavă ca Împărat al lor în mijlocul lor. Mesia însă a fost luat de pe pământ la jumătatea zilelor Sale; Iehova I-a frânt puterea pe drum și I-a scurtat zilele. Cum va putea El să apară în glorie și să lase să coboare binecuvântarea? Enigme de nerezolvat de către izraeliți! Cuvintele, pe care Pavel le citează aici, sunt răspunsul la această întrebare arzătoare. Mesia, oricât de umilit ar fi fost El, a cărui viață a fost tăiată și al cărui loc nu s-a mai găsit pe pământ, era Iehova Însuși, Creatorul cerului și pământului, Cel care nu Se schimbă, Cel veșnic, cu un cuvânt, „Eu sunt Cel ce sunt”. „*La început, Tu, Doamne, ai întemeiat pământul; și cerurile sunt lucrări ale mâinilor Tale. Ele vor pieri, dar Tu rămâi; și toate se vor învechi ca o haină și le vei face sul ca pe un veșmânt și vor fi schimbate; dar Tu ești Același și anii Tăi nu se vor sfârși*” (versetele 10-12).

Deci așa este mărturia lui Mesia, dată prin propriile scrieri ale iudeilor. El este Fiul lui Dumnezeu; zămislit de Dumnezeu Însuși în timpul acesta și în lumea aceasta. El stă într-o relație cu totul deosebită cu Dumnezeu Tatăl – Solomon este numai o imagine, Fiul tâmplarului este Hristosul. El este adorat de îngerii, este recunoscut de Dumnezeu ca

---

¹ Aceasta este singura dată în istoria omenirii, că ceea ce Dumnezeu a încredințat unui om este dat de acesta înapoi în mâinile lui Dumnezeu într-o stare nevătămată, nepătată și nestrucată. Nimeni altcineva nu a fost în stare să facă aceasta, decât numai Omul-Dumnezeu, Cel Sfânt și Cel drept, Cel care n-a cunoscut și nu a făcut nici un păcat.

Dumnezeu și de Iehova ca Iehova. Lipsa numai o verigă în lanțul minunat al acestor glorii, - o verigă care leagă gloria divină a lui Hristos cu locul pe care El îl ocupă acum. Hristos stă la dreapta lui Dumnezeu. Dumnezeu Însuși I-a indicat locul acesta. „*Dar căruia dintre îngeri i-a zis vreodată: »Șezi la dreapta Mea până îi voi pune pe vrăjmașii Tăi ca așternut al picioarelor Tale«?*” (versetul 13). În versetul 3 se spune că Fiul S-a așezat la dreapta Maiestății în locurile cerești pe baza gloriei Sale proprii și a drepturilor Sale câștigate; însă aici din cauza gloriei divine a Persoanei Sale, pe de altă parte din cauza lucrării pe care a făcut-o, așa cum se va dovedi detaliat mai târziu.

„Șezi la dreapta Mea” – așa I-a zis Dumnezeu – „până voi pune pe vrăjmașii Tăi ca așternut al picioarelor Tale.” Faptul că Mesia stă acum la dreapta lui Dumnezeu este dovada cea mai clară că El a fost lepădat de poporul Său și că toți, care se tem de Dumnezeu și vor să-I slujească, trebuie să fie atașați de acest Hristos și să-L urmeze pe Cel care a fost lepădat de oameni, dar pe care Dumnezeu L-a înălțat la dreapta Sa. Ei ocupă același loc de rușine și batjocură, dar au privirea îndreptată spre patria cerească, ea fiind nădejdea lor. El va sta la dreapta lui Dumnezeu atâta timp, până când va veni ceasul răzbunării, când toți vrăjmașii lui Mesia vor fi puși de Dumnezeu ca așternut al picioarelor Sale și atunci va începe pe pământ Împărăția Sa de slavă.

Căruia dintre îngeri a zis El vreodată: „Șezi la dreapta Mea”? Nici unuia dintre ei, și tot așa nici unuia dintre ei nu i-a zis: „Tu ești Fiul meu”. „*Nu sunt toți duhuri slujitoare trimise pentru a le sluji celor care vor moșteni mântuirea?*”, întreabă apostolul. Așa cum Fiul ocupă un loc de onoare și glorie la dreapta lui Dumnezeu, ei sunt duhuri slujitoare, trimise de Dumnezeu, nu numai ca să împlinească planurile Sale pe pământ, ci să slujească aceluia care vor moșteni mântuirea – tovarășilor lui Mesia. Minunat har! Așa cum îngerii au fost trimiși să slujească Fiului lui Dumnezeu și să-L întărească, tot așa ei sunt trimiși acum să slujească aceluia de care El nu Se rușinează să-i numească frații Săi.